

PUBLICERING AV DNA- RESULTAT

Paneldiskussion i Genealogiska Föreningens regi 22 januari 2022

Christer Carnevik

"EN ÅSIKT OM VARJE FRÅGA"

1. Hur ska man bevara DNA-resultat till eftervärlden?
2. Hur ska man källhänvisa DNA-resultat?
3. Är det rimligt att publicera DNA-resultat utan några som helst källhänvisningar?
4. Vad kan vi lära oss från det enklaste fallet där en eller flera matchningar understödjer pappersforskningens resultat om en gemensam ana? Hur ser en bara norm ut för publicering av sådana resultat?
5. Vilka problem uppstår när någon matchning vill vara anonym i samband med publicering?
6. Rymmer DNA-publicering av resultat där exempelvis okänd far identifierats andra etiska överväganden än om problemet hade lösts med pappersforskning
7. Är det rimligt att publicera DNA-resultat där uppgiftslämnare är anonyma?

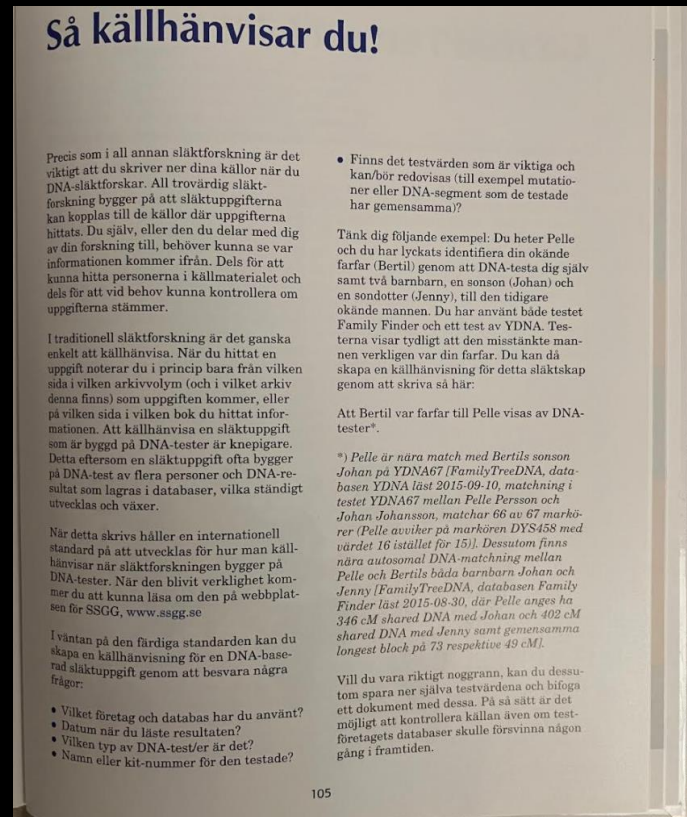
HUR SKA MAN BEVARA DNA-RESULTAT TILL EFTERVÄRLDEN?

- Nationell databas för funna okända föräldrar, Fader Okänd
- Publikationer i Digitala tidskriften Släkthistoriska studier

The screenshot shows the 'Fader Okänd' website interface. At the top right, there is a user profile for 'Christer Carmevik', a 'Hjälp' (Help) link, and a language selector set to 'Svenska'. The main header features the site name 'Fader Okänd' and a navigation link 'Om registret'. The central search form is titled 'Sök/Registrera den okända fadern till' and includes fields for 'Barnets alla förnamn' (filled with 'Pehr Johan'), 'Födelsedatum' (filled with '1876-04-03'), and 'Födelseförsamling' (filled with 'Säby (Jönköpings län)'). Below these fields are options for 'Stavning enligt födelseboken', 'AAAA-MM-DD', and 'Rensa ej församling'. A 'Sök' button is located at the bottom right of the search form. Below the search form, a message states 'Du är den förste som letar efter Pehr Johans fader, eller som vill registrera denne.' This is followed by a registration form titled 'Registrera fader eller indicier om fadern till Pehr Johan', which has fields for 'Faderns förnamn', 'Efternamn', 'Födelsedatum', and 'Födelseförsamling'. There are also two text areas for 'Källor' and 'Indicier eller information'. At the bottom of the registration form, there is a checkbox for 'Sänd mig notifiering om fadern hittas' and a 'Registrera' button. On the right side of the page, there are two summary sections: 'Totalt funna fädrar: 32 851' and 'Hittat flest okända denna månad', which lists names and counts such as 'Göran Svensson (12)', 'Klaes Olsson (8)', and 'Berit Skogh (7)'. Below that, 'Hittat flest okända sedan start' lists names and counts like 'Bo Johansson (225)', 'Johanna Larsson (211)', and 'Gunilla Svensson (198)'.

HUR SKA MAN KÄLLHÄNVISA DNA-RESULTAT?

I väntan på en standard följer vi Peter Sjölungs råd och fördjupar oss i Elizabeth Shown Mills snabblektion.

1. DET ÄR EN SKILLNAD MELLAN BEVIS OCH CITERING.

Bevisfrågor är vad vi diskuterar i vår berättelse. Citat identifierar källorna till våra bevis.

2. DNA ÄR BARA EN ANNAN FORM AV BEVIS.

Citeringar till källor för DNA-bevis följer samma regler för att citera andra typer av bevis.

3. CITERINGAR SKAPAS FÖR ATT STÖDJA ETT PÅSTÅENDE.

Oavsett om bevisets detaljer skiljer sig åt, är uppgiften att ange källan densamma

4. FORMATET BEROR PÅ KÄLLANS FYSIKALISKA KVALITETER.

DNA-bevis kan vara helt nytt i historieforskningsvärlden, men det kommer i välbekanta format: analytiska rapporter, certifikat, databaser, hjälpmedel och instruktionsartiklar.

5. KÄLLANVISNINGAR MÅSTE OFTA FÖRKLARAS.

När påståendet vi har gjort i vår text är baserat på enkla direkta bevis, behöver vi bara citera källan.

ÄR DET RIMLIGT ATT PUBLICERA DNA-RESULTAT
UTAN NÅGRA SOM HELST KÄLLHÄNVISNINGAR?

Nej

VAD KAN VI LÄRA OSS FRÅN DET ENKLASTE FALLET DÄR EN ELLER FLERA MATCHNINGAR UNDERSTÖDJER PAPPERSFORSKNINGENS RESULTAT OM EN GEMENSAM ANA? HUR SER EN BARA NORM UT FÖR PUBLICERING AV SÅDANA RESULTAT?

I boken **Research Like a Pro with DNA**
Av Diana Elder, Nicole Dyer och Robin Wirthlin ges förslag på hur man kan beskriva resultatet av en DNA-utredning (~anonymitet längst ut i släkträdets grenar)

Redaktionen för den publicerande tidskriften skapar normen

- Följ standarden framtagen av ISOGG*
- Följ "normalnorm" för lättlästa rapporter
 - Titel
 - Sammanfattning
 - Inledning
 - Metod och material
 - Resultat
 - Diskussion och slutsatser
 - Källförteckning
 - Eventuella bilagor

VILKA PROBLEM UPPSTÅR NÄR NÅGON MATCHNING VILL VARA ANONYM I SAMBAND MED PUBLICERING?

I boken **Research Like a Pro with DNA** Av Diana Elder, Nicole Dyer och Robin Wirthlin ges förslag på hur man kan komma runt en del av problemen.

Grunden är att en annan person ska kunna återskapa resultaten med hjälp av innehållet i rapporten.

- Följ standarden
- Hitta en annan match som tillåter publicering, om sådan finns

RYMMER DNA-PUBLICERING AV RESULTAT DÄR EXEMPELVIS
OKÄND FAR IDENTIFIERATS ANDRA ETISKA ÖVERVÄGANDEN ÄN
OM PROBLEMET HADE LÖSTS MED PAPPERSFORSKNING

Ja, överraskningen påverkar fler personer, kanske till
och med fadern ;-)

ÄR DET RIMLIGT ATT PUBLICERA DNA-RESULTAT DÄR UPPGIFTLÄMNARE ÄR ANONYMA?

I boken "Research Like a Pro with DNA" ges förslag på hur man kan komma runt en del av problemen, när det gäller matcher som vill vara anonyma.

- så beror på om en expert, trots anonymitet, kan återskapa resultatet med informationen

Om det med uppgiftslämnare menas att någon sagt t ex "Jag såg dem flera gånger komma ut från höskullen."

– så NEJ

SAMMANFATTNING OCH TILLÄGG

Följ standarden – mindre risk att trampa någon på tårna. Det kan vara KÄNSLIGA uppgifter vi får fram
Redaktionens ansvar – publikationerna kommer att vara normgivande
Titta på vad de gör i USA – de har kommit längst när det gäller DNA-släktforskning